

Sygn. akt I C 1651/15

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 lutego roku

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Litwińska – Bargiel

Protokolant: Edyta Szmigiel

po rozpoznaniu w dniu 1 lutego 2016 roku w Dzierżoniowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) z **siedzibą w W.**

przeciwko **K. M.**

o zapłatę kwoty 20.525,30 zł

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 1651/15

UZASADNIENIE

Strona powodowa, (...) w W., złożyła w elektronicznym postępowaniu upominawczym pozew, w którym zażądała zasądzenia na swoją rzecz od pozwanej K. M. kwoty 20 525,30 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od dnia 14 września 2015 r. do dnia zapłaty liczonymi od kwoty 9322,03 zł oraz ustawowymi od dnia 14 września 2015r. do dnia zapłaty liczonymi od kwoty 11 203,27 zł.

Na uzasadnienie tego żądania wskazała, że wierzytelność dochodzona przez powoda wynika z braku zapłaty przez pozwaną z tytułu umowy- kredytu konsolidacyjnego zawartej w dniu 20.02.2009r. między pozwanym a (...) Bank S.A., będącym poprzednikiem prawnym (...) Bank S.A. Pierwotna kwota kredytu wynosiła: 11 293,80 zł. Z dniem 04.01.2010r. na podstawie art. 492 § 1 pkt. 1 ksh nastąpiło połączenie (...) Bank S.A. z (...) Bank S.A. Na podstawie art. 494 § 1 ksh (...) Bank S.A. wystąpił z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki (...) Bank S.A. Z dniem 01.06.2012r. na podstawie art. 492 § 1 pkt. 1 ksh nastąpiło przeniesienie całego majątku (...) Bank S.A. na (...) Bank S.A. Na podstawie art. 494 § 1 ksh (...) Bank S.A. wystąpił z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki (...) Bank S.A. Następnie w dniu 01.06.2012r. (...) Bank S.A. zmienił nazwę na (...) Bank S.A. Pozwana w sposób rażący naruszyła postanowienia łączącej ich umowy, wobec czego umowa została jej wypowiedziana. Na pozwanej ciąży obowiązek zwrotu pobranych środków pieniężnych. Pierwotny wierzyciel wystawił przeciwko pozwanej bankowy tytuł egzekucyjny i uzyskał klauzulę wykonalności. Wszczęte postępowanie komornicze nie doprowadziło do zaspokojenie roszczeń w całości. Na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 04.03.2015r. powód nabył wierzytelność pozwanej wraz z prawem naliczania odsetek. W celu ponownego wszczęcia postępowania egzekucyjnego przeciwko pozwanej konieczne jest uzyskanie tytułu wykonawczego na rzecz powoda. Na dochodzoną kwotę 20 525,30 zł składają się następujące należności:

- 9322,03 zł tytułem niespłaconej kwoty kapitału- data wymagalności 21.01.2013r.,

- 9733,90 zł tytułem odsetek karnych naliczonych przez poprzedniego wierzyciela od kwoty niespłaconego kapitału za okres od dnia wystąpienia zaległości w spłacie do dnia 25.02.2015r., wg stopy procentowej wskazanej w umowie każdorazowo nie wyższej niż stopa odsetek maksymalnych- data wymagalności 22.12.2012r.,

- 859,48 zł - tytułem odsetek umownych naliczonych przez poprzedniego wierzyciela za okres od daty zawarcia umowy bankowej do dnia jej rozwiązania wg stopy odsetek określonej w umowie nie wyższej niż stopa odsetek maksymalnych- data wymagalności 21.01.2013r.,

- 609,89 zł tytułem odsetek karnych stanowiących czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP naliczane od kwoty niespłaconego kapitału od dnia 26.02.2015r. do dnia poprzedzającego dzień wniesienia pozwu w niniejszej sprawie- data wymagalności 14.09.2015r.

Powód wskazał, iż prawo naliczania odsetek wynika z treści art. 481 § 2 zd. 2 k.c. oraz umowy. Pozwana została poinformowana o zmianie wierzyciela. Powód wezwał pozwaną do dobrowolnej zapłaty całej należności w terminie 7 dni licząc od dnia otrzymania listu. Wezwanie pozostało bez odpowiedzi.

Postanowieniem z dnia 21 października 2015 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym i przekazał sprawę do Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie.

Pismem z dnia 07 grudnia 2016 r. strona powodowa uzupełniła braki formalne pozwu poprzez przesłanie pełnomocnictwa oraz podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 04 marca 2015r. (...) Spółka z o.o.Spółka (...)zawarła z stroną powodową- (...) w W.umowę przeniesienia portfela. Jak wynika z treści tej umowy w dniu 26 lutego 2015r. (...) Bank S.A.dokonał przelewu wszystkich wierzytelności wyszczególnionych w wykazie wierzytelności w formie aportu do (...) Sp. z o.o.Spółka Komandytowa z siedzibą w W..

Dowód- umowa przeniesienia portfela z dnia 04.03.2015r.- k. 24-27.

W dniu 20 marca 2015r. (...) Spółka z o.o.Spółka (...)podpisały ze stroną powodową aneks nr 1 do umowy przeniesienia portfela w celu dokonania korekty ceny i zaktualizować dane dotyczące wartości i liczby wierzytelności wchodzących w skład portfela. Na rzecz powoda zostały przeniesione wierzytelności wyszczególnione w załączniku nr 1 (forma papierowa) oraz załączniku nr 2 (DVD).

Dowód- aneks nr (...) do umowy przeniesienia portfela z dnia 20.03.2015r.- k. 28-32

Pismem dnia 04 marca 2015r.pozwaną zawiadomiono, iż (...) Bank S.A.dokonał przeniesienia przysługującej mu wierzytelności z tytułu umowy (...), zawartej w dniu 20.02.2009r. wraz ze wszelkimi prawami na rzecz Spółki (...) Sp. z o.o.sp. k. z siedzibą w W.. Następnie, w związku z przeniesieniem ogół praw i obowiązków przysługujących (...) Bank S.A.w spółce (...) Sp. z o.o.sp.k. na (...) Sp. z o.o.sp. k.a. oraz na podstawie umowy o przelew wierzytelności z dnia 04 marca 2015r. zostały przelane przez (...) Sp. z o.o.sp. k. na rzecz(...) w W..

Dowód- zawiadomienie z dnia 04.03.2015r. – k. 55.

Pismem z dnia 10.04.2015r. powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 20 486,31 zł do dnia 17.04.2015r.

Dowód- wezwanie do zapłaty z dnia 08.04.2015r.- k.56.

W dniu 14 września 2015r. powód wystawił: wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analizy, w którym oświadczył, że na dzień 1 września 2015r. w księgach rachunkowych Funduszu figuruje

wierzytelność względem pozwanej- K. M. z tytułu umowy nr (...) z dnia 20.02.2009r. zawartej z (...) Bank S.A. . Na kwotę łączną wierzytelności 20 436,75 zł składają się:

- kapitał- 9322,03 zł,
- odsetki liczone od kwoty niespłaconego kapitału od 26 lutego 2015r. do 13 września 2015r- 609,89 zł,
- odsetki karne naliczone przez poprzedniego wierzyciela – 9645,35 zł,
- odsetki umowne- 859,48 zł.

Dowód- wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analizy- k. 52.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny, o czym stanowi art. 339 § 1 k.p.c. Na mocy art. 339 § 2 k.p.c. wydając wyrok zaoczny przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. W toku niniejszego procesu pozwana zachowała postawę całkowicie bierną. Nie złożyła odpowiedzi na pozew, nie stawiała się- pomimo prawidłowego zawiadomienia- także na rozprawie. W przedmiotowej sprawie spełnione zostały zatem powyższe przesłanki do wydania wyroku zaocznego. Jednocześnie w ocenie Sądu nie wystąpiły przesłanki pozytywne zawarte w treści 339 § 2 k.p.c..

Należy wskazać, że niezależnie od wynikającego z przytoczonego wyżej domniemania prawdziwości twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy, Sąd ma każdorazowo obowiązek krytycznego ustosunkowania się do jego twierdzeń z punktu widzenia ich ewentualnej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy. W przypadku wątpliwości w tym przedmiocie, Sąd nie może wydać wyroku zaocznego, opierając się tylko na twierdzeniach powoda o okolicznościach faktycznych. Należy przeprowadzić postępowanie dowodowe w celu wyjaśnienia powstałych wątpliwości (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 1998 roku, I CKU 85/98, LEX nr 1216211; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1997 roku, I CKU 115/97, LEX nr 1227454).

Zawarte w pozwie twierdzenia budziły poważne wątpliwości Sądu, wobec czego uznał on za konieczne przeprowadzenie postępowania dowodowego.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że przelew wierzytelności uregulowany w przepisach art. 509 k.c., w relacji dłużnik cedowanej wierzytelności, a jej cesjonariusz powoduje zmianę podmiotu, któremu dłużnik powinien spełnić świadczenie. Z chwilą dokonania cesji nabywca wierzytelności uzyskuje, bowiem status wierzyciela, przy czym nie można pomijać, że cesjonariusz nabywa w drodze przelewu tylko tyle praw, ile przysługiwało jego poprzednikowi prawnemu (cedentowi). Z powyższego wynika, że cesjonariusz nie może żądać od dłużnika świadczenia w większym rozmiarze aniżeli mógł to uczynić cedent. Sytuacja prawna dłużnika nie może ulec na skutek przelewu pogorszeniu w porównaniu z sytuacją, jaka istniała przed przelewem (por. uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 14 lutego 2013 roku, V ACa 733/12, LEX nr 1289450). Należy jednocześnie podkreślić, że warunkiem otrzymania należności przez nabywcę długu jest udowodnienie, iż takie prawo przysługiwało pierwotnemu wierzycielowi (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2006 roku, V CSK 187/06, „Monitor Prawniczy” 2006, nr 16, s. 849).

Ciężar dowodowy we wskazanym zakresie spoczywał zatem na stronie powodowej. Sąd uznał, że strona powodowa nie udźwignęła ciężaru udowodnienia faktów, z których wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne. Podkreślić przy czym trzeba, że samo twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227 k.p.c.) powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (wyrok SN z dnia 22.11.2001 r., sygn. I PKN 660/00, publ. Wokanda 2002/7-8/44). Zgodnie z art. 232 k.p.c. obowiązek wskazania dowodów obciąża

przede wszystkim strony, a w myśl art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Oznacza to, że ten, kto powołuje się na przysługujące mu prawo, występując z żądaniem obowiązany jest udowodnić okoliczności faktyczne uzasadniające to żądania. Chodzi tu o fakty, które mają istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, wykazujące istnienie prawa.

Zgodnie z obowiązującą w postępowaniu cywilnym zasadą kontrydiktoryjności sąd nie ma obowiązku zarządzania dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzania z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (wyrok SN z dnia 17.12.1996 r., sygn. I CKU 45/96, publ. OSNC 1997/6-7/76). Dopuszczenie dowodu z urzędu jest co do zasady prawem a nie obowiązkiem sądu. W związku z powyższym, jeżeli materiał dowodowy zgromadzony przez strony nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z nieudowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów.

W ocenie Sądu materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw do uznania, ażeby zaistniały przesłanki uzasadniające obciążenie pozwanej należnościami dochodzonymi pozwem a wynikającymi z dokumentów przedstawionych Sądowi do oceny. Powód nie wykazał bowiem dostatecznie, że służy mu wierzytelność wobec pozwanej. Z dołączonych dokumentów przez powoda nie wynika fakt zawarcia przez pozwaną umowy kredytu konsolidacyjnego w dniu 20.02.2009r.z (...) Bank S.A. z siedzibą w K. oraz wypowiedzenie tej umowy wobec braku spłaty. Powód bowiem nie dołączył odpisu tej umowy. W konsekwencji Sąd uznał, że Powód nie wykazał dostatecznie, że służy mu wierzytelność wobec pozwanej. Powód powoływał się wszak na bliżej nieokreśloną umowę bankową, której stroną była pozwana, jednakże umowy tej- pomimo ciężącemu na nim w myśl art. 6 kc ciężaru dowodzenia- nie przedstawił Sądowi do oceny. Powyższe uniemożliwiło Sądowi weryfikację tego, czy w istocie powód nabył wierzytelność wobec pozwanej, jak też weryfikację jej istnienia, wysokości i wymagalności.

Jednocześnie brak jest dowodów, aby prawa i obowiązku z tej umowy przeszły na rzecz powoda. Pierwotnym wierzycielem był (...) Bank S.A.. Jak wynika z dołączonych do pozwu dokumentów powód miałby nabyć wierzytelność wobec pozwanej od (...) Sp. z o.o. sp. k.a. Natomiast nie ma wykazanego w jaki sposób (...) Sp. z o.o. sp. k.a. miałyby stać się dysponentem dochodzonej wierzytelności. Nie przesądza o tym dołączony dokumenty w postaci Umowy przeniesienia portfela z dnia 04 marca 2015r. oraz aneks nr (...) do tej umowy z dnia 20 marca 2015r. Są to bowiem umowy zawarte pomiędzy (...) Sp. z o.o. sp. k.a a powodem, a nie z pierwotnym wierzycielem. Na fakt legitymacji czynnej powoda nie wskazuje także treść wezwania do zapłaty adresowane do pozwanej. Są to bowiem dokument prywatny i zgodnie z treścią art. 245 kpc stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenia zawarte w dokumencie.

Dla wykazania swojego żądania strona powodowa dołączyła do pozwu także wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego wystawiony na podstawie art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych, który miał stanowić dowód na poparcie wszystkich jej twierdzeń, jakie zawarła w pozwie. Jednak pozostawała w błędnym przekonaniu, że może on stanowić samodzielną podstawę do dochodzenia niniejszego roszczenia. Zgodnie bowiem z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 lipca 2011 roku (sygn. P1/10, Dz. U. z 25/07/2011 r. Nr 152, poz.900) art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych, w części, w jakiej nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, jest niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 20 Konstytucji. Zasadniczym problemem konstytucyjnym, jaki przedstawił sąd pytający, było rażące osłabienie pozycji procesowej konsumenta, którym jest także pozwana w niniejszej sprawie, który w wypadku przedłożenia sądowi przez przeciwnika procesowego wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu, chcąc doprowadzić do oddalenia powództwa, był zmuszony udowodnić nieprawdziwość treści takiego dokumentu, wbrew ogólnym zasadom ciężaru dowodu. Słusznie również Trybunał Konstytucyjny podniósł, że w nauce prawa wskazuje się, że zasada równości, unormowana w art. 32 Konstytucji, jest traktowana jako jedno z praw człowieka, podlegające ochronie na podstawie zarówno Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, ze zm.) jak i prawa Unii Europejskiej.

Ponadto równość stron stanowi jedną z najważniejszych zasad postępowania cywilnego, zaliczaną do naczelných zasad tego postępowania. W takiej sytuacji Trybunał Konstytucyjny nie znalazł konstytucyjnie wartościowego uzasadnienia nadania wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego mocy dowodowej dokumentów urzędowych. Analiza cech charakterystycznych funduszu sekurytyzacyjnego doprowadziła Trybunał Konstytucyjny także do wniosku, że nadanie szczególnej mocy prawnej jego dokumentom powodowało sytuację, którą można było określić jako swoistą pułapkę na stronę pozwaną o zapłatę wierzytelności nabytej przez taki fundusz.

Zgodnie z powyższym wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego należy traktować jako dokument prywatny, który korzysta z domniemania autentyczności oraz z domniemania, że zawarte w nim oświadczenie złożyła osoba, która go podpisała (art. 245 k.p.c.). Dokument prywatny nie korzysta natomiast z domniemania zgodności z prawdą oświadczeń w nim zawartych. O materialnej mocy dowodowej dokumentu prywatnego, zależnie od jego treści, rozstrzyga sąd według ogólnych zasad oceny dowodów w myśl art. 233 § 1 k.p.c. Podobnie jak w wypadku innych dowodów, sąd ocenia, czy dowód ten ze względu na jego indywidualne cechy i okoliczności obiektywne zasługuje na wiarę, czy nie. Wynikiem tej oceny jest przyznanie lub odmówienie dowodowi z dokumentu waloru wiarygodności, ze stosownymi konsekwencjami w zakresie jego znaczenia dla ustalenia podstawy faktycznej orzeczenia.

W świetle materiału procesowego zebranego w niniejszym postępowaniu Sąd uznał, że dokument w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej 14.09.2015 r. nie stanowi dowodu istnienia wierzytelności pozwanego wobec strony powodowej, jej wysokości i wymagalności. W uzasadnieniu swojego żądania strona powodowa powołuje się na umowę bankową z dnia 20.02.2009r. z (...) Bank S.A. Do pozwu nie została jednak załączona rzeczona umowa. Nie przedstawiła też żadnego innego dowodu, z którego wynikałoby, jaka część dochodzonej pozewem należności stanowi należność główną a jaka należność dochodzoną z tytułu odsetek, za jakie okresy strona powodowa domaga się spłaty tej należności, według jakich stóp procentowych odsetki zostały naliczone, ani też na jaki dzień roszczenie stało się wymagalne. Powyższych ustaleń nie sposób również poczynić na podstawie informacji w pozostałych dokumentach załączonych do pozwu.

W dniu 01 lutego 2016r. do tut. Sądu wpłynęło pismo powoda wraz z załącznikami, w tym opisu umowy kredytu konsolidacyjnego nr (...). Pismo to zostało dołączone do akt w dniu 02 lutego 2016r. Tym samym jego treść nie była znana Sądowi w chwili orzekania. Zgodnie z art. 316 § 1 k.p.c. sąd wydaje wyrok biorąc pod uwagę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy.

Wskazać w tym miejscu należy, że strona powodowa jest przedsiębiorcą korzystającym z profesjonalnej obsługi prawnej. Z tych względów powinna być świadoma zasad prowadzenia procesu cywilnego i występowania w nim w charakterze strony aktywnej. Przypomnieć jednak wypada, iż strona powodowa nie może się powoływać przed Sądem na dokumenty, nawet gdyby ich treść była znana pozwanej, jeżeli nie zostały przedstawione jako dowody w sprawie. Przedstawienie dowodów w rozumieniu art. 3 k.p.c. i art. 232 k.p.c. oznacza w wypadku dowodów z dokumentów po prostu ich złożenie do akt sprawy w załączeniu do pisma procesowego albo podczas rozprawy. Zatem strona powodowa zastępowana przez profesjonalnego pełnomocnika powinna wykazać się należyłą aktywnością dowodową i w zakresie dokumentów przedłożyć je Sądowi wraz z pozwem. Uznać zatem należało, iż strona powodowa w toku niniejszego postępowania wykazała się bierną postawą.

Mając więc na uwadze, że strona powodowa nie udowodniła ich przelewu na jej rzecz dochodzonej wierzytelności, należało powództwo oddalić.